

Bevezető feladatok II.

(Alap programozás Sage-ben)

Diszkrét modellek alkalmazásai feladatsor

Gyakorlatvezető: Uray M. János

- Adjuk össze 1-től 100-ig a számokat (legalább háromféleképpen).
- Írjuk ki 1-től 100-ig az összes prímszámot (legalább háromféleképpen).
- Írjuk ki az első 100 prímszámot (legalább háromféleképpen).
- Hány prímszám van 1 000 000-ig? (Legalább háromféleképpen számítsuk ki).
- Hozzunk létre egy listát, melynek elemei:
  - az első 20 faktoriális: $[1, 2, 6, 24, \dots]$;
  - a Pascal-háromszög 10. sora;
  - az 1000 alatti ikerprímpárok (azaz $(p, p + 2)$ prímpárok): $[(3, 5), (5, 7), (11, 13), \dots]$;
  - 10 lista, ahol az n . lista a Pascal-háromszög n . sora: $[[1], [1, 1], [1, 2, 1], \dots]$;
  - a szögek szinusza 0° -tól 360° -ig 30° -onként;
  - az x -hatványok 100-ig $[1, x, x^2, x^3, \dots, x^{100}]$;
  - $\sin(2x)$ és az első 20 deriváltja (mi a szabály?).
- Hozzunk létre a következő mátrixokat:
  - szorzótábla (azaz $a_{ij} = i \cdot j$);
  - Pascal-háromszög első 16 sora (0-kkal kiegészítve négyzet alakúra);
  - prímszámok szorzótáblája (azaz a_{ij} az i . prímszám és a j . prímszám szorzata).
- Írjunk egy függvényt, amely adott n -re kiszámítja az $1 + x + x^2 + x^3 + \dots + x^{n-1}$ polinomot.
  - Hívjuk meg $n = 100$ -ra, és szorozzuk meg $(x - 1)$ -gyel (és egyszerűsítsük). Mit kapunk? Miért?
  - Írassuk ki $n = 1$ -től 20-ig a polinomok szorzattá bontott alakját. Mi a kapcsolat az n . polinom felbonthatósága és az n szám tulajdonságai között? Fogalmazzuk meg a sejtést.
  - Írjuk ki a `cyclotomic_polynomial(n)` beépített függvény értékeit $n = 1$ -től 20-ig. Mi a köze a fentiekhez? Olvassunk utána! (Magyarul: körosztási polinom.)
  - Mennyi az $n + 1$ -edik polinom n -edik deriváltja? Mi a szabály? Miért?
- Írjunk függvényt, amely adott n -re kiírja az n -edik komplex egységgyököket.
  - Írassuk ki az eredményt $n = 1$ -től 12-ig.
  - Van valami köze ennek az előző feladathoz?
  - Írjunk egy másik függvényt, amely csak a primitív egységgyököket írja ki. (Minek a gyökei ezek?)

9. Keressünk olyan egész b -t, amelyre az $x^3 + bx^2 + 12x - 8 = 0$ egyenletnek pontosan egy megoldása van.
10. Keressünk olyan 1 főegyütthatós egész együtthatós másodfokú egyenletet ($x^2 + bx + c = 0$, ahol $b, c \in \mathbb{Z}$), amelyet az aranymetszés arányszáma $\left(\phi = \frac{\sqrt{5} + 1}{2}\right)$ kielégít.
11. Számítsuk ki az alábbi sorozat első 20 értékét numerikusan:
 $\bullet 1 + 1; \quad \bullet 1 + \frac{1}{1+1}; \quad \bullet 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1+1}}; \quad \bullet 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1+1}}}; \quad \bullet \dots$
 Mihez közelít az érték?
12. Számítsuk ki az alábbi részletösszegeket numerikusan $n = 1$ -től 20-ig.

$$\sum_{k=0}^n \frac{1}{k!} = \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \frac{1}{3!} + \dots + \frac{1}{n!}$$

Mihez közelít az érték? Számoljuk ki az összeget szimbolikusan ∞ -ig.

13. Írjunk egy függvényt, amely kiszámítja a Vandermonde-mátrixot egy bemenő vektorra, azaz pl. az (a_1, a_2, a_3, a_4) vektorra a következő mátrixot:

$$\begin{pmatrix} 1 & a_1 & a_1^2 & a_1^3 \\ 1 & a_2 & a_2^2 & a_2^3 \\ 1 & a_3 & a_3^2 & a_3^3 \\ 1 & a_4 & a_4^2 & a_4^3 \end{pmatrix}$$

Hívjuk meg a függvényt a szimbolikus változókból álló (a, b, c, d, e) vektorral, számítsuk ki a mátrix determinánsát, és bontsuk szorzattá az eredményt. Próbáljuk ki különböző méretű vektorokra. Milyen szabályosság figyelhető meg?